

2005. május 26., csütörtök

8. támogatja a javaslat elfogadását;
9. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezen állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak és az érintett szociális partnereknek.

P6_TA(2005)0207

Az EU és Oroszország közötti kapcsolatok

Az Európai Parlament állásfoglalása az EU és Oroszország közötti kapcsolatokról (2004/2170(INI))

Az Európai Parlament,

- tekintettel egyrészt az Európai Közösség és tagállamai, másrészt Oroszország között létrejött, 1997. december 1-jén hatályba lépett partnerségi és együttműködési megállapodásra ⁽¹⁾,
 - tekintettel az EU és Oroszország azon célkitűzésre, amelyet a 2003. május 31-i szentpétervári csúcstalálkozó után kiadott közös nyilatkozat határoz meg, és amely arra irányul, hogy létrehozzanak egy közös gazdasági térséget, a szabadság, biztonság és a jog érvényesülésének közös térségét, a külső biztonsági együttműködés térségét, valamint a kutatás és oktatás térségét, amely kulturális vonatkozásokat is magában foglal,
 - tekintettel az orosz és nemzetközi nem kormányzati szervezetek számos hiteles beszámolójára a Csecsenföldön továbbra is folytatódó súlyos emberi jogi jogsértésekről, továbbá az Emberi Jogok Európai Bírósága által 2005. február 24-én hat, Csecsenföldhöz kapcsolódó ügyben hozott ítéletre, és számos, e bíróság előtt még folyamatban lévő ügyre,
 - tekintettel az EU és Oroszország kapcsolatáról szóló, a Tanácshoz intézett 2004. február 26-i ajánlására ⁽²⁾, valamint a 2004. november 25-én Hágában tartott EU–Oroszország csúcstalálkozóról szóló, 2004. december 15-i állásfoglalására ⁽³⁾,
 - tekintettel az ukrajnai választások eredményéről szóló, 2005. január 13-i állásfoglalására ⁽⁴⁾,
 - tekintettel Fehéroroszországról szóló 2005. március 10-i állásfoglalására ⁽⁵⁾,
 - tekintettel a 2005. május 10-i 15. EU–Oroszország csúcstalálkozó eredményeire,
 - tekintettel eljárási szabályzata 45. cikkére,
 - tekintettel a Külügyi Bizottság jelentésére és a Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság véleményére (A6-0135/2005),
- A. mivel az EU és Oroszország közötti jószomszédi viszony és együttműködés létfontosságú az európai kontinens egészének stabilitása, biztonsága és fellendülése szempontjából; mivel ezeknek a viszonyoknak közös értékeken kell alapulniuk, és ilyen módon kiterjednek az emberi jogokra, a piacgazdaságra, a jogállamiságra és a demokráciára;
- B. mivel az EU-nak és Oroszországnak nagyra törő céljai vannak a partnerséget illetően; mivel üdvözölt előrehaladás történt olyan kérdésekben, mint a Kiotói Jegyzőkönyv Oroszország általi megerősítése, a partnerségi és együttműködési megállapodás meghosszabbítása, a kalinyingrádi átmenő személyforgalomról szóló megállapodás aláírása, valamint előrehaladás elérése Oroszország WTO-s tagsága feltételeinek tárgyalása tekintetében;
- C. mivel Oroszország hangsúlyozza a multilateralizmus fontosságát, és külpolitikája sarokkövének tekinti teljes körű részvételét az ENSZ-ben, a G-8-akban és az Európa Tanácsban;

⁽¹⁾ HL L 327., 1997.11.28., 1. o.

⁽²⁾ HL C 98. E, 2004.4.23., 182. o.

⁽³⁾ Elfogadott szövegek, P6_TA-PROV(2004)0099.

⁽⁴⁾ Elfogadott szövegek, P6_TA(2005)0009.

⁽⁵⁾ Elfogadott szövegek, P6_TA-PROV(2005)0080.

2005. május 26., csütörtök

- D. mivel a demokrácia gyengült Oroszországban, különösen azáltal, hogy valamennyi fontosabb televízió- és rádióállomás kormányzati ellenőrzés alá került, a nyomtatott sajtónál elterjedt az öncenzúra, új intézkedéseket vezettek be a tömegdemonstrációk szervezéséhez való jog korlátozására, romlott a nem kormányzati szervezetek helyzete, növekedett a bíróságok feletti politikai ellenőrzés, valamint hogy megváltozott az állami Duma tagjai választásának módja, és mindez a Kreml befolyásának növelését célozza;
- E. sajnálattal véve tudomásul, hogy a csecsenföldi helyzet továbbra is uralhatatlan és újabb szélsőséges terrorista támadások történtek az Észak-Kaukázusban és Moszkvában, úgy véli, hogy sürgősen új megközelítésre van szükség, amelynek megvalósításához az EU kész a támogatását adni,
- F. mivel az EU biztosítani kívánja, hogy bővítése ne újabb választóvonalakhoz vezessen Európában, hanem inkább a fellendülés és a fejlődés terjedését segítse; mivel az EU párbeszédet kíván folytatni Oroszországgal a közös szomszédaiakkal kapcsolatos kérdésekről;
- G. mivel teljes mértékben el kell ismerni a Szovjetunió lakosságának a történelemben egyedülálló náci rémuralommal szemben vívott harcában és Európa számos országának és népének felszabadításában kifejtett óriási erőfeszítéseit és meghozott áldozatait, ugyanakkor azonban szót kell emelni azon óriási nehézségek és áldozatok miatt, amelyeket a Szovjetunió általi megszállás és azt követő bekebelezés, valamint az elnyomás nagyon gyakran több ország és nép számára – köztük a balti államok számára – előidézett; mivel remélhető, hogy az Oroszország és az EU összes tagállama közötti átfogó megbékélés alapjaként Oroszország ezeket a tényeket teljes mértékben el fogja ismerni;
- H. mivel az Oroszországgal kapcsolatos helyes és hatékony politika előfeltétele az EU és annak tagállamai által követett következetes és elfogulatlan megközelítés; mivel a Bizottság és a Tanács nagy hiányosságokat ismert fel 2004 elején az EU Oroszországgal kapcsolatos politikájának kialakítása tekintetében, és az alapvető fontosságú, „követendő irányvonalnak” tekintett lépéseket tartalmazó dokumentum alapján egy következetességet biztosító új módszer került bevezetésre; mivel ez nem eredményezett kielégítő mértékű javulást és bizonyos mértékű nyilvános és parlamenti ellenőrzést kell bevezetni;

Az EU és a tagállamok politikája

1. elismeri Oroszország mint partner jelentőségét a gyakorlati együttműködés terén, akivel az Uniónak nemcsak gazdasági és kereskedelmi érdekei közösek, hanem a nemzetközi területen és a közös szomszéd-ságban kialakítandó stratégiai partnerségre irányuló célkitűzésben is;
2. elismeri Oroszország különleges stratégiai potenciálját az EBESZ-szel és más nemzetközi fórumokkal való együttműködésre a béke, stabilitás és biztonság megteremtése, a nemzetközi terrorizmus és a szélsőséges erőszak elleni harc, valamint olyan „puha biztonsági” kérdések kezelésében, mint a környezeti és nukleáris kockázatok, kábítószeres, fegyvercsempészet és emberkereskedelem, továbbá a határokon átnyúló szervezett bűnözés Európa szomszédságában;
3. hangsúlyozza a közös európai energiastratégia továbbfejlesztésének és megvalósításának szükségességét a termelők, forgalmazók és fogyasztók bevonásával, amellyel egy áttekinthető és fenntartható energiarendszer hozható létre, és amely az energiaellátás területi változatosságát javítja; megállapítja, hogy egy ilyen stratégia kidolgozása az EU és Oroszország közös érdeke;
4. felhívja a Bizottságot és a Tanácsot, hogy mutasson szolidaritást és egységet az Európai Unión belül a régi és új tagállamok között akkor is, amikor Oroszország eltérő megközelítést kíván velük szemben alkalmazni;
5. felhívja a Tanácsot, hogy állapodjon meg a jelentési kötelezettségről és egyéb intézkedésekről, amelyek biztosítják, hogy az Oroszországgal folytatott kapcsolatokban mind az EU, mind az egyes tagállamok teljes mértékben tiszteletben tartsák a kialakított álláspontokat, mintahogyan azt más harmadik országokkal folytatott kapcsolataikban is tenniük kell; sürgeti, hogy a tagállamok Oroszországgal fenntartott kétoldalú kapcsolataikban támogassák az EU által képviselt közös álláspontokat, így biztosítva az átláthatóságot és a megfelelő eszmecserét;

2005. május 26., csütörtök

6. hangsúlyozza, hogy a kibővített Unióban, és különösen az új pénzügyi keretek és külkapcsolati eszközök tekintetében a regionális együttműködésnek nagyobb hangsúlyt kell kapnia, és az EU északi régióiban, valamint Oroszország észak-nyugati régióban az Északi Dimenzióknak kell a kereteket biztosítania ehhez a regionális együttműködéshez;

Négy közös térség

7. támogatja a négy közös politikai térség létrehozására és azok mindegyikéhez egy ütemterv kidolgozására irányuló célkitűzést; ragaszkodik ahhoz, hogy a négy térséget egységes csomagnak kell tekinteni és a minőségnek elsőbbséget kell biztosítani a gyorsasággal szemben; felhívja a figyelmet arra, hogy nemcsak az elfogadott szöveg szükséges, hanem a kulcsfontosságú érzékeny kérdésekben a tényleges közelítés elérése is;

8. kiemelten üdvözli az Európai Unió és Oroszország azon szándékát, hogy a jövőben együttműködjenek a regionális konfliktusok – így a Dnyeszteren túli területeken, Abháziában, illetve Dél-Oszétia és Hegyi-Karabah területein fennálló konfliktusok – megoldásában, és hangsúlyozza, hogy Oroszországnak megfelelően kell fogadnia az Európai Unió azon szándékát, hogy a csecsenföldi konfliktusban humanitárius és politikai szempontból hozzájáruljon a stabilizációhoz;

9. elvárja, hogy a Tanács és a Bizottság, valamint Oroszország is, a csúcstalálkozó lendületét megragadva kézzelfogható intézkedéseket hozzon a cselekvési tervek végrehajtása érdekében; javasolja, hogy a négy közös térséggel kapcsolatban különleges figyelmet szenteljenek a következő kérdéseknek:

- Közös gazdasági térség: üdvözli a környezetvédelem terén az együttműködés megerősítését és a távközlés, a közlekedés és az energia terén az együttműködés fokozását célzó megállapodást, de hangsúlyozza, hogy további előrehaladás szükséges a verseny terén, és hogy az előreláthatóság és a jogbiztonság növelésével a befektetési feltételeken javítani kell,
- A szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló közös térség: hangsúlyozza, hogy az ebben a térségben elért előrehaladás nem korlátozódhat a visszafogadás megkönnyítésére és a vízumkönnyítésre, hanem a demokráciát, a jogállamiságot és a média függetlenségét erősítő intézkedéseket is magába kell foglalnia; hangsúlyozza, hogy az emberi jogi konzultációknak az EU–Oroszország partner-ség állandó elemévé kell válniuk,
- Közös külső biztonsági térség: konkrét cselekvést vár a kaukázusi és a Dnyeszteren túli megakadt konfliktusok megoldására irányuló következő, megújított kötelezettségvállalás alapján, valamint szorosabbá váló párbeszédet a válságkezelés és a biztonság terén,
- Közös kutatási, oktatási és kulturális térség: üdvözli az európai intézet 2006-os moszkvai felállításáról hozott határozatot, mint a megerősített együttműködés felé vezető konkrét intézkedéseket ezen a téren;

10. hangsúlyozza, hogy az EU és Oroszország közötti vízumkönnyítési megállapodás megkötésének előfeltétele egy visszafogadásról szóló megállapodás megkötése; úgy ítéli meg, hogy az EU részéről üdvözölni kell a schengeni térséghez kapcsolódó könnyített vízumrendszer elérését célzó orosz célkitűzést, amely hosszabb távon a vízummentes utazás lehetőségét tűzi ki célul, és egy konkrét intézkedéseket meghatározó világos cselekvési tervben meg kell határozni ennek összes szükséges feltételét;

11. támogatja Oroszország törekvéseit a WTO-s tagság elnyerésére, és közös érdeknek tekinti Oroszország támogatását abban, hogy nyitott, dinamikus és változatos piaccal rendelkező partnerre váljon; hangsúlyozza, hogy a befektetési környezet javítása érdekében szükséges a bírósági rendszer átláthatóságának és függetlenségének megerősítése;

12. megjegyzi, hogy a WTO-s tagság jelzésértékű lesz a külföldi befektetők számára, és ezáltal elősegíti a kereskedelmi kapcsolatok megerősítését és változatosságát;

13. felkéri a Bizottságot, hogy folytassa és erősítse meg az orosz hatóságokkal és a gazdasági partnerekkel folytatott párbeszédet a kereskedelemmel és a gazdasági együttműködéssel kapcsolatban, különösen lefedve a műszaki szabályozásokat és a vámügyi eljárások szabványosítását, a szolgáltatások liberalizációját, a monopóliumok megszüntetését és a bankrendszer megnyitását, valamint biztosítsa, hogy Oroszország a szellemi tulajdonjogok érvényesítésével kapcsolatos intézkedéseket léptessen érvénybe, amelyek csökkentik a szellemi tulajdonjogok megsértését, még Oroszország WTO-s csatlakozása előtt;

2005. május 26., csütörtök

14. arra ösztönzi az orosz kormányt, hogy az energiaforrások (gáz) árának megállapítására a WTO követelményeinek eleget tevő rendszert alkalmazzon, és vessen véget a Balti-tengeren az orosz kikötőket a nem orosz kikötőkhöz képest előnyben részesítő vasúti díjakkal kapcsolatos megkülönböztető politikának, amely ellentétes a piacgazdaság alapelveivel és hátrányosan befolyásolja az Európai Unió és Oroszország közötti kereskedelmet;

15. felkéri az EU-t és Oroszországot, alakítsanak ki szorosabb integrációt azáltal, hogy közvetlenül Oroszország WTO-s csatlakozása után előkészítik és megkezdik a szabadkereskedelmi övezetről szóló tárgyalásokat; úgy véli, hogy az EU és Oroszország közötti szabadkereskedelmi megállapodás – amely lefedi az áruk és szolgáltatások kereskedelmét, a letelepedés szabadságát, a közbeszerzésre vonatkozó szabályokat, a szabályozások kompatibilitását és más kereskedelmi aspektusokat – mérföldkőve lesz a közös gazdasági térség kialakításának;

16. üdvözli az európai Galileo-program és az orosz Glonass műholdas navigációs rendszer közötti együttműködés kiterjesztéséről szóló jelenlegi tárgyalásokat, és mindkét fél részéről szorgalmazza, hogy kösenek megállapodást a két navigációs rendszer kompatibilitásáról és egymást kiegészítő használatáról;

Demokrácia, emberi jogok és jogállamiság Oroszországban

17. aggodalmának ad hangot azzal kapcsolatosan, hogy láthatóan gyengül Oroszország elkötelezettsége a demokrácia, a piacgazdaság és az emberi jogok védelme iránt; sajnálatosnak tartja a szabad és független média működését érintő korlátozások alkalmazását; megismétli, hogy helyteleníti a bírósági rendszer nyilvánvaló politikai célokra való felhasználását; megjegyzi, hogy ezek a fejlemények hatással vannak mind az orosz lakosságra, mind az orosz külkapcsolatokra, és mindaddig, amíg ezeket vissza nem fordítják, az EU és Oroszország közötti partnerségi viszony fejlődése nehézségekbe fog ütközni;

18. úgy véli ezzel összefüggésben, hogy a Jukosz-ügy alapvető próbája annak, hogy Oroszország milyen mértékben tartja tiszteletben a jogállamiságot, a tulajdonjogokat, az átláthatóságot és a tisztességes és nyitott piacot a befektetők számára;

19. utal az emberi jogokról és alapvető szabadságjogokról – beleértve a kisebbséghez tartozók jogairól – folytatandó rendszeres konzultációkra, amelyeket az EU és Oroszország a közelmúltban kezdett meg; ebben a tekintetben hangsúlyozza, hogy az ilyen konzultációnak meg kell felelnie az EU emberi jogi párbeszédéről szóló irányzatának és ezért ebbe a folyamatba be kell vonni az Európai Parlamentet és nem kormányzati szervezeteket annak biztosítása érdekében, hogy minden fontos kérdés napirendre kerüljön;

20. hangsúlyozza, hogy minden államnak teljes mértékben tiszteletben kell tartania a kisebbségi jogok tekintetében elfogadott nemzeti és nemzetközi kötelezettségvállalásait; aggodalmát fejezi ki bizonyos népcsoportokkal, például a mari néppel szembeni hátrányos megkülönböztetésről szóló jelentések miatt;

21. aggodalommal vesz tudomást az antiszemitizmus megnyilvánulásairól Oroszországban;

Szomszédsági politika és külpolitika

22. elutasítja azt a külpolitikát, amelynek célja befolyási kör kialakítása; hangsúlyozza annak szükségességét, hogy minden állam szuverenitását és területi integritását teljes mértékben tiszteletben tartsák, beleértve minden állam jogát arra, hogy a saját maga által meghatározott érdekeknek és az ENSZ, az EBESZ és az Európa Tanács keretében előírt alapelveknek megfelelően alakítsa ki és fejlessze kapcsolatait más államokkal és szervezetekkel;

23. felkéri Oroszországot, hogy szomszédságában a demokrácia terjedését és az EU-val való szorosabb kapcsolatok kialakítását, a tagságot is beleértve, ne Oroszország pozícióit fenyegető veszélynek tekintse, hanem lehetőségnek arra, hogy az egyenlőség és kölcsönös megbecsülés alapján megújíthatja politikai és gazdasági együttműködését ezekkel az országokkal;

24. felkéri Oroszországot és az összes EU-tagállamot, hogy teljes mértékben tegyék hozzáférhetővé a második világháborúval kapcsolatos titkosított okmányait és bocsássák azokat a történészek rendelkezésére a közös tanulmányozás és bizalomépítés céljából;

25. felkéri Oroszországot, hogy oldja meg az EBESZ-szel fennálló viszonyában kialakult patthelyzetet azáltal, hogy teljesíti az EBESZ költségvetéséhez való hozzájárulással kapcsolatos kötelezettségeit; megjegyzi, hogy a költségvetési hiány hátráltatja az EBESZ tevékenységeit, ami Közép- és Kelet-Európában a demokratizálódás és biztonság javításának holtpontra jutását eredményezheti; támogatja az EBESZ tevékenységeinek

2005. május 26., csütörtök

továbbfejlesztését a biztonság terén és sajnálatosnak tartja, hogy az orosz támogatás hiányában meg kellett szakítani a határfigyelő missziót Grúziában; sajnálatosnak tartja e tekintetben, a Tanács döntését, hogy nem biztosítja semmilyen módon e misszió helyettesítését; szintén támogatja a gazdasági és környezeti együttműködést népszerűsítő EBESZ-tevékenység erősítését célzó lehetőségek további feltárását, ahogy azt Oroszország kérte; ugyanakkor határozottan ellenzi az EBESZ által szervezett választási megfigyelések és más „humán” tevékenységek – amely az EU és Oroszország partnerségének alapját képező közös értékek konkrét kifejeződése – bármiféle gyengítését;

26. hangsúlyozza a külső biztonság közös övezete megteremtésének fontosságát, amely idővel elvezethet az EU és Oroszország közötti, biztonságról, konfliktusmegelőzésről és -rendezésről, non-prolifercióról és leszerelésről folyó párbeszéd egy speciális magas szintű fórumának létrejöttéhez; támogatja Oroszország részvételét az EU vezette válságkezelésben az Európai Tanács által Sevillában 2002 júniusában⁽¹⁾ meghatározott feltételek szerint, feltéve, hogy az orosz katonai erők igazolják képességüket arra, hogy alkalmazkodjanak az EU normákhoz, műveleti eljárásokhoz és általában véve a fejlődőben lévő európai biztonsági és védelmi kultúrához;

27. hangsúlyozza a békés és politikai síkon történő megoldás keresésének fontosságát az orosz államszövetség részét, vagy szomszédos államait érintő minden területi és politikai konfliktus rendezésében, beleértve a kaukázusi térségben fennálló konfliktusokat, illetve a Dnyeszteren túli konfliktust Moldovában; felkéri Oroszországot, hogy tartson tiszteletben minden békés reformmozgalmat a FÁK államaiban és bátorítsa a demokratikus reformok végrehajtását a közép-ázsiai államokban;

28. felszólítja Oroszországot, hogy ismételten erősítse meg a Grúzia és Moldova területi integritása melletti elkötelezettségét, és az EBESZ-nek tett ígéretének, valamint ezen szuverén államok kérésének megfelelően vonja ki katonai csapatait Grúziából és Moldovából;

29. meg van győződve arról, hogy az Ukrajnában végbemenő sikeres reformok az újonnan elnyert demokráciával egyetemben javítják a kilátásokat a gazdasági, társadalmi és morális előnyök elérésére mind Oroszország, mind az EU számára; felhívja a Tanácsot és a Bizottságot, hogy minden igyekezetükkel törekedjenek ezen előnyök kiaknázásának elősegítésére;

30. sürgeti, hogy a Tanács tárgyalja meg Oroszországgal a belorusz kérdést, rámutatva arra, hogy ennek az országnak a demokratizálódása mind az EU, mind az orosz államszövetség érdekeit szolgálja, és ennek elérése érdekében közösen kell fellépni;

31. kiemeli a javasolt Európai Szomszédosági és Partnerségi Támogatási Eszköz innovatív, határon átnyúló elemének jelentőségét, amelynek célja a TACIS-program felváltása Oroszországban és más országokban; hangsúlyozza a határokon átnyúló gazdasági és szociális kapcsolatok előmozdításának fontosságát és ennek elősegítése érdekében az EU fellépése jelentős mértékű erősítésének szükségességét;

32. kiemeli a multilateralizmus, valamint az EU és Oroszország közötti együttműködés jelentőségét az ENSZ autoritásának támogatásában, illetve az ENSZ-reformokkal kapcsolatos álláspontok összehangolásában, különösen a Biztonsági Tanács vonatkozásában; kiemeli Oroszország támogatásának jelentőségét a Nemzetközi Büntetőbíróság és a Kiotói Jegyzőkönyv vonatkozásában;

33. megjegyzi, hogy a terrorizmus elleni küzdelem a globális biztonsági kérdések közül kiemelt fontosságúvá tette a tömegpusztító fegyverek elterjedésének, valamint a nukleáris arzenál biztonságának kérdését; felhívja Oroszországot, hogy tegyen lépéseket a globális non-proliferció és leszerelés érdekében, beleértve Iránt, különösen azáltal, hogy elutasítja újfajta nukleáris fegyverek kifejlesztését, biztosítja a nukleáris hulladék biztonságos elhelyezését, valamint nukleáris arzenálja folyamatos és ellenőrzött leszerelését; felhívja a Bizottságot és a Tanácsot, hogy ajánljanak fel Oroszországnak technikai és anyagi segítséget a leszerelés végrehajtásához; felhívja a Tanácsot és a tagállamokat – a „tényleges multilateralizmus” és szolidaritás szellemében és a tömegpusztító fegyverek elterjedése elleni EU-stratégia megvalósítására törekedve –, hogy dolgozzanak ki és támogassanak a nukleáris leszerelésre vonatkozó és az ENSZ leszerelési értekezlete újjáélesztését célzó új kezdeményezéseket;

⁽¹⁾ A Sevillai Európai Tanács 2002. június 21–22. elnökségi következtetései VIII. mellékletében említett, az európai biztonsági és védelmi politikáról szóló elnökségi jelentés IV. mellékletében (10160/2/02 REV 2) szereplő dokumentum: „Az EU és Oroszország közötti, a válságkezelésre vonatkozó konzultáció és együttműködés megszervezése”.

2005. május 26., csütörtök

34. elismeri Oroszország kritikus jelentőségét az esetlegesen kiemelkedően fontos közlekedési folyosók létesítésében Európa és Ázsia között, és szorgalmazza, hogy az orosz államszövetség folytasson szoros együttműködést a közlekedési infrastruktúra fejlesztésében;
35. felhívja Oroszországot, hogy a jövőben az energiaágazatban tevékenykedő, állami irányítás alatt álló vállalatait ne használja a szomszédos országokra való politikai nyomásgyakorlás eszközeként;

A balti államokkal és Kalinyingráddal kapcsolatos speciális kérdések

36. ismételt felhívja Oroszországot, hogy erősítse meg a közelmúltban Észtországgal kötött határmegállapodást, valamint hogy minden további késedelem nélkül írja alá és erősítse meg a határmegállapodást Lettországgal; az EU és Oroszország közötti vízumkönnyítési megállapodás aláírása előfeltételének tekinti az Oroszország és az új EU-tagállamok közötti határvonalak végleges megállapítását és a visszafogadási megállapodás megkötését, valamint meggyőződése, hogy amint Oroszország teljesít valamennyi szükséges feltételt, amelyet az EU világos cselekvési tervben konkrét intézkedési lista formájában rögzít, az EU üdvözölni fogja Oroszország arra irányuló célját, hogy könnyített vízumrendszert vezessenek be a schengeni térséggel, hosszú távon pedig lehetővé váljon a vízummentes utazás;
37. javasolja, hogy Oroszország törölje hatályos szociális biztonsági jogszabályaiból azt a hivatkozást, amely szerint a balti államok olyan területnek minősülnek, amelyen az orosz katonai erők akár jelenleg is fegyveres cselekményben bevetettek és sérüléseket szenvedhetnek;

Kalinyingrád

38. üdvözli az elért előrehaladást az átmenő utasok és a lakosság Oroszország egyes részei közötti mozgása problémáinak megoldásában; felhívja a figyelmet a szociális és gazdasági fejlődés serkentését szolgáló nagyobb orosz és EU-s támogatás szükségességére a kalinyingrádi régióban, amely modell lehet a jövőbeli kapcsolatokhoz, különös figyelmet fordítva az egészségügyi kérdésekre (beleértve a HIV/AIDS terjedését), valamint a korrupció és bűnözés elleni küzdelemre; hangsúlyozza a balti-tengeri hajózás szabadsága teljes megvalósításának szükségességét, beleértve a Visztula-öblöt és a Kalinyingrádi-öblöt, valamint a Pilava-szoroson/Baltijskij Prolivon keresztüli szabad átjutást;

Csecsenföld

39. elítéli Maszhadov úr, a Csecsen Köztársaság utolsó demokratikusan megválasztott elnökének meggyilkolását; felhívja mindkét felet, hogy vessenek véget az erőszaknak;
40. úgy ítéli meg, hogy mindenképpen politikai megoldást kell találni, amelyben a csecsen társadalom valamennyi demokratikus szereplője részt vesz, és amely minden Csecsenföldön élő vagy oda visszatérő számára biztosítja többek között az élethez, a szabadsághoz és a biztonsághoz, valamint a csecsen nép kulturális és nemzeti identitásának és méltóságának tiszteletben tartásához való tényleges jogot; ugyanakkor ennek a megoldásnak tiszteletben kell tartania az orosz államszövetség területi integritását és az Észak-Kaukázus, valamint az egész orosz államszövetség stabilitására és biztonságára törekvő, jogszerű és hatásos eszközökkel elérendő céllal összeegyeztethető kell, hogy legyen;
41. mély aggodalmát fejezi ki a csecsenföldi törvénytelenység megszüntetésének folyamatos megghiúsulása miatt mind a szövetségi, mind a helyi kormányzati erők részéről; követeli a büntetlenség és az erőszak azonnali megszüntetését mindkét oldal részéről, a politikai rendezés elérését és Oroszország területi integritásának tiszteletben tartását;
42. emlékeztet a 2004. február 26-i állásfoglalásának 14. bekezdésében található, a Tanácshoz intézett Csecsenfölddel kapcsolatos ajánlásaira, amelyek magukban foglalják a politikai megoldás lehetősége aktívabb keresésének szükségességét és azt, hogy az EU készen áll a békés és konstruktív párbeszédben való segítségnyújtásra; sajnálatosnak tartja, hogy a Tanács nem tett eleget ezen ajánlásoknak, és úgy gondolja, hogy ezek továbbra is érvényesek, ezért felhívja a Tanácsot, hogy tegye meg a szükséges lépéseket;
43. mély aggodalmát fejezi ki amiatt a tény miatt, hogy az emberi jogok védelmezői, akik kivizsgálják és nyíltan szóvá teszik az emberi jogok megsértését, egyre növekvő mértékben szembesülnek a szabadságukat és biztonságukat fenyegető támadásokkal a csecsenföldi fegyveres konfliktussal összefüggésben; sürgeti, hogy

2005. május 26., csütörtök

az orosz hatóságok vessenek véget az ilyen zaklatásoknak; felhívja ezzel kapcsolatban a Tanácsot, hogy az EU 2004 júniusában elfogadott, az emberi jogok védelmezőiről szóló iráymutatásában előírtaknak megfelelően fordítson különös figyelmet ezeknek a személyeknek a védelmére és vegye fel ezt a kérdést az EU és Oroszország közötti emberi jogi konzultáció napirendjében az elsőrendű problémák közé;

44. felhívja Oroszországot arra, hogy védje meg az emberi jogok védelmezőit, akik egyre több támadás célpontjává válnak, és tegye lehetővé az ENSZ különleges megbízottjai és más nemzetközi emberi jogi megfigyelők, a független média és nemzetközi humanitárius szervezetek képviselői számára a Csecsenföldre való belépést, lehetőség szerint a munkájukhoz szükséges minden biztonsági feltétel biztosításával párhuzamosan;

45. ismételten elítél mindenfajta terrorista akciót; kifejezi azt a meggyőződését, hogy a terrorizmus mélyen az Észak-Kaukázusban uralkodó társadalmi-gazdasági helyzetben gyökerezik, amint azt Putyin elnök is elismerte a beszlni tragédia után; kifejezi a költségvetési hatóság két ágának egyikeként azt a szándékát, hogy megfontolja az EU újjáépítésben és béketeremtő törekvésekben való részvételére vonatkozó javaslatokat, ha a jövőben ilyen törekvések kezdeményezhetők a csecsenföldi béke megteremtését célzó intézkedéscsomag részeként, amennyiben ésszerű garancia áll rendelkezésre azzal kapcsolatban, hogy a segítség eljut a szándékok szerinti kedvezményezettekhez;

A terrorizmus elleni küzdelem

46. hangsúlyozza, hogy hatékonyabbá kell tenni a nemzetközi együttműködést a terrorizmus elleni küzdelemben, és hogy az együttműködés akadályát jelenti a vélemények eltérése azokban a kérdésekben, hogy miben gyökerezik a terrorizmus, és hogy ki tekintendő terroristának; ismételten hangsúlyozza, hogy ez a küzdelem nem folytatható az emberi jogok és a polgári szabadságjogok rovására;

Környezet és nukleáris biztonság

47. további együttműködésre szólít fel a tengeri biztonság területén, nevezetesen az egyfalú tartályhajók orosz vizekre történő belépésének megtiltásával kapcsolatban a Balti- és a Fekete-tengeren; felszólít egy megállapodás megkötésére az orosz kormány irányítása alatt álló LUKOIL vállalat és a litván kormány között a kártérítési garanciákról arra az esetre, ha a D-6 olajfúró létesítményben környezeti katasztrófa következne be a Curonian Spít közelében, amely az UNESCO-világörökség része;

48. felszólítja Oroszországot, hogy fokozatosan vonja ki első generációs atomreaktorait a termelésből és tegye intenzívebbé a nukleáris hulladékok biztonságos elhelyezését célzó törekvéseket; hangsúlyozza Oroszország szándékának jelentőségét az Északi Környezetvédelmi Együttműködés Támogatási Alapjában való részvétellel kapcsolatban;

49. ismételten megerősíti támogatását arra vonatkozóan, hogy az EU piaca megnyíljon az orosz villamosenergia-export számára azzal a feltétellel, hogy a vonatkozó orosz biztonsági szabványokat – különösen az atomerőművekkel és a nukleáris hulladékok biztonságos feldolgozásával és elhelyezésével kapcsolatos szabványokat – felfejesztik az EU szintjére, és ennek köszönhetően elkerülhető a környezeti dömping;

50. üdvözl, hogy a Duma 2004 októberében megerősítette a Kiotói Jegyzőkönyvet, és reméli, hogy a többi nagy CO₂-kibocsátó követni fogja példáját; szorgalmazza azon jövőbeli stratégiák feltárását, amelyek az Európai Tanács 2005. tavaszi ülészakának következtetéseivel szellemében, a jegyzőkönyv 2012. évi lejáratát követő időszakban az üvegházhatás okozó gázok kibocsátásának további csökkentésére irányulnak;

51. felhívja a Bizottságot és a Tanácsot, hogy újítsák meg erőfeszítéseiket az Oroszországgal fenntartandó viszony ténylegesen közös stratégiájának kidolgozására, amely figyelembe veszi az EU 2004. évi bővítését, kiterjed a négy közös érdekeltégi területre és érinti az Oroszországban a demokráciával és emberi jogokkal kapcsolatosan bekövetkezett fejlemények miatti aggodalmat; felhívja a Tanácsot, hogy ennek végrehajtásában kövesse az Európai Unió Oroszországgal kapcsolatos előző közös stratégiájának szellemét;

*

* *

52. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a tagállamok és Oroszország kormányainak és parlamentjeinek.